

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31.08.1998, sp. zn. 15 Co 539/98, ECLI:CZ:KSOS:1998:15.CO.539.1998.1

Číslo: 61/1999

Právní věta: Podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. může předseda senátu přiznat osvobození od soudních poplatků i účastníku řízení, kterým je právnická osoba.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 31.08.1998

Spisová značka: 15 Co 539/98

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: 99/1963 Sb. § 138 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61

Podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. může předseda senátu přiznat osvobození od soudních poplatků i účastníku řízení, kterým je právnická osoba.

(Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 8. 1998. [15 Co 539/98](#))

Usnesením rozhodl Okresní soud v Novém Jičíně, že žalobci se nepřiznává osvobození od placení soudního poplatku. Své rozhodnutí odůvodnil tak, že právnická osoba není subjektem, který by mohl být od placení soudního poplatku osvobozen, neboť pouhý odkaz na účetní ztráty není důvodem pro závěr, že družstvo je bez jakéhokoli příjmu.

Žalobce napadl toto usnesení včasným odvoláním a podle jeho obsahu se domáhal změny napadeného rozhodnutí tak, že se jeho žádosti vyhovuje. Žalobce ukončuje likvidaci a vymáhá pohledávky soudní cestou. Na peněžní prostředky na účtu družstva se vztahuje exekuční příkaz finančního úřadu, nemá tedy k dispozici finanční prostředky na úhradu soudního poplatku.

Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené usnesení spolu s dosavadním obsahem spisu a dospěl k závěru, že odvolání žalobce nelze upřít důvodnost. Proto rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Ze spisu krajský soud zjistil, že žalobce se žalobou ze dne 29. 5. 1998 domáhá po žalovaném zaplacení částky 60 000 Kč s odůvodněním, že žalobce pronajal žalovanému nebytové prostory a žalovaná částka představuje dlužné nájemné za měsíce březen, duben a květen 1995. Soudní poplatek ze žalované částky představuje částku 2400 Kč. Podáním z 24. 6. 1998 požádal likvidátor žalobce o osvobození od soudního poplatku v této věci s odůvodněním, že žalobce je v likvidaci a nemá finanční prostředky na úhradu soudního poplatku. V rámci likvidace vymáhá žalobce pohledávky od svých dlužníků soudní cestou, aby mohl v likvidaci pokračovat a splatit případně i pohledávky státu a podobně.

Z výpisu obchodního rejstříku vedeného u Krajského obchodního soudu v Ostravě v oddílu Dr XXIV, vložka 1208, krajský soud zjistil, že žalobce byl zapsán v rejstříku (dříve podnikovém) ke dni 25. 11. 1971, do likvidace vstoupil žalobce dnem 29. 4. 1994, likvidátorem byl jmenován Ing. L. Ch.

Podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

Krajský soud konstatuje, že soud prvního stupně nepřiznal žalobci požadované osvobození od soudního poplatku, když dovedl, že právnická osoba nemůže být osvobozena od soudního poplatku. Tento závěr však z citovaného ustanovení nevyplývá, neboť toto pojednává o účastníkovi řízení, aniž by rozlišovalo mezi fyzickými a právnickými osobami, případně aniž by určitý okruh účastníků předem z možnosti přiznat osvobození od soudního poplatku vyloučilo. Pak tedy není možno bez provedení jakýchkoli úkonů ke zjištění existence podmínek pro osvobození od soudních poplatků bez dalšího o návrhu rozhodnout.

Je nepochybné, že zkoumání "poměrů" účastníka - právnické osoby bude směřovat nikoli do její sociální, nýbrž především do majetkové sféry; zkoumat bude třeba i otázku, zda nejde o svévolné či zřejmě bezúspěšné uplatňování práva. Soud musí zvážit, zda svým rozhodnutím nepřivodí situaci, kdy by pro nedostatek finančních prostředků bylo právnické osobě v likvidaci znemožněno uplatnění nároku v rámci likvidace společnosti.

Okresní soud při rozhodnutí o žalobcově návrhu nepostupoval v souladu s ustanovením § 138 odst. 1 o. s. ř. Jeho rozhodnutí proto krajský soud zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.